

Domesticatie van dieren

Al sinds duizenden jaren zijn verschillende diersoorten afhankelijk gemaakt van mensen waarbij de mens gebruik maakte van bepaalde eigenschappen van het dier. Dieren werden al in de verre oudheid gebruikt als trekdieren, lastdieren en huisdieren. Door dieren te domesticeren was de mens in staat allerlei werk uit te voeren die hij op eigen kracht niet voor elkaar kon krijgen.

Een heel belangrijke ontwikkeling was het gebruik maken van trekdieren als ossen, die de ploeg konden trekken, waardoor landbouw op grote schaal mogelijk werd.

Ook met behulp van lastdieren konden mensen zichzelf over grotere afstanden verplaatsen, en ook handelswaar vervoeren.

Volgens Wikipedia werd als eerste de hond gedomesticeerd, die een functie kreeg in de jacht en voor de bewaking van het bezit. Daarna waren het de geit en het schaap, het zogenaamde kleinvee, waar men op allerlei manieren gebruik van maakte. De wol voor kleding, de melk voor voedsel en het vlees voor consumptie.

Pas later werden het varken, de koe, de kip en het paard gedomesticeerd. En nog weer later de kameel. Het is dan ook waarschijnlijk dat de verhalen in Genesis over het reizen per kameel, in de tijd van de schrijver van deze verhalen gemeengoed was, maar niet paste in de tijd die beschreven werd. De kameel in die verhalen wordt tegenwoordig als anachronisme gezien.

Wanneer is voor het eerst sprake van domesticatie in de Bijbel? In Genesis 4 blijkt Abel al herder van kleinvee te zijn, Kaïn lijkt zelf zijn grond te bewerken zonder gebruik te maken van ossen. Maar een opmerkelijke zinsnede, waar Roosje Wisgerhof mij op wees, staat al in Genesis 2: 19 en 20. Daar staat in vers 19 dat God de Heer de dieren gevormd heeft, dat wil zeggen al de wilde dieren en alle vogels. En in vers 20 geeft de mens al het vee, al de vogels en alle wilde dieren een naam.

Met andere woorden, na het creëren van alle dieren door God komt het moment dat ze voor de mens betekenis krijgen, niet als bedreiging, maar als ondersteuning. Door dit domesticatieproces ontstaat een wederzijdse afhankelijkheid. Het dier helpt de mens, maar deze is op zijn beurt verantwoordelijk voor het welzijn van het dier.

Lukas de Groot, November 2023